

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Чинники розбіжностей показників зовнішньої торгівлі
(за даними НБУ та ДССУ)

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Головне

- **Розбіжності між даними Національного банку України (НБУ) та Держслужби статистики України (ДССУ) щодо зовнішньої торгівлі в основному пов'язані з різними методологічними підходами та ступенем охоплення статистикою зовнішньоторговельних операцій**

- **Дані ДССУ коригуються Національним банком на:**
 - оцінку неформальної торгівлі, перерахунок імпорту з цін CIF до цін FOB,
 - обсяги товарів для переробки;
 - оцінки витрат подорожуючих в розділі «Послуги»;
 - інше

- **В 2016 році сальдо неформальної торгівлі оцінено в -4.4 млрд. \$, сальдо витрат на подорожі -3.9 млрд. \$.**

- **Для складання національних рахунків (розрахунку ВВП) ДССУ використовує дані платіжного балансу**

- ***Детальна інформація щодо узгодження даних ДССУ та показників платіжного балансу щоквартально оприлюднюється на Офіційному інтернет-представництві у розділі «Статистика зовнішнього сектору, Платіжний баланс, Зовнішня торгівля»***

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

За даними ДССУ сальдо зовнішньоторговельного балансу у 2016 році було додатнім (0.3 млрд. \$), тоді як за даними платіжного балансу – від'ємним на рівні -5.8 млрд. \$.

Розбіжності між даними у 2016 році, млн. дол. США:

	ДССУ	НБУ	НБУ- ДССУ	%
Товари та послуги (ЗТБ) *				
експорт	44 885	45 956	1 071	2,4
імпорт	44 548	51 755	7 207	16,2
сальдо	337	- 5 799	- 6 136	-
Товари + послуги				
експорт	45 992	45 956	- 36	- 0,1
імпорт	44 554	51 755	7 201	16,2
сальдо	1 438	- 5 799	- 7 237	-
Товари				
експорт	36 361	33 562	- 2 799	- 7,7
імпорт	39 249	40 570	1 321	3,4
сальдо	- 2 888	- 7 008	- 4 120	-
Послуги				
експорт	9 631	12 394	2 763	28,7
імпорт	5 305	11 185	5 880	110,8
сальдо	4 326	1 209	- 3 117	-

Особливості публікації даних зовнішньоторговельного балансу ДССУ:

* Для виключення подвійного рахунку вартість експорту-імпорту товарів і послуг корегується на вартість послуг з перероблення

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Статті «Товари» та «Послуги» платіжного балансу та однойменні показники зовнішньоторговельного балансу мають різну методологічну основу, яка відповідає затвердженим міжнародним стандартам

Складання платіжного балансу

Згідно з методологією

- Міжнародного валютного фонду
Керівництво з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції, 6-е видання, 2009

Ведення зовнішньої торгівлі та складання зовнішньоторговельного балансу

Згідно з методологією

- Статкомітету ООН
Керівництво зі статистики міжнародної торгівлі товарами, 2010 рік
Керівництво зі статистики міжнародної торгівлі послугами, 2010 рік

Врахування товарів для переробки (давальницької сировини, готової продукції, виготовленої з неї) та послуг з переробки:

	Платіжний баланс (НБУ)	Зовнішньоторговельний баланс (ДССУ)
Товари та послуги	Товари + послуги	Товари + послуги – вартість послуг з перероблення
Товари – товари для переробки	Виключаються	Включаються
Послуги Послуги з переробки	Включаються	Включаються

При складанні платіжного балансу передбачено цілий ряд коригувань (таблиця 10.2 КПББ), метою яких є узгодження даних зовнішньої торгівлі (ДССУ) з методологією платіжного балансу

НБУ – ДССУ, млрд. \$	Експорт	Імпорт	Сальдо
<i>Товари і послуги (ЗТБ)</i>	<i>1,1</i>	<i>7,2</i>	<i>- 6,1</i>
Товари + послуги	- 0,03	7,2	- 7,2
Дорахунки:			
Охоплення	3,5	10,1	-6,6
неформальна торгівля	0,7	5,1	-4,4
подорожі	0,8	4,4	-3,6
інші послуги	2,0	0,6	1,4
Класифікаційні	-3,5	-2,9	-0,6
товари для переробки	-3,5	-2,5	-1,0
CIF / FOB		-0,4	0,4

Основні чинники розбіжностей у сальдо торговельного рахунку :

дорахунки НБУ

- обсягів неформальної торгівлі
- витрат подорожуючих

НБУ – ДССУ, млрд. \$	2015	2016
Товари і послуги, у т. ч.	-5,8	-6,1
неформальна торгівля	-4,2	-4,4
подорожі	-3,0	-3,6
інше	1,4	1,9

НБУ дораховує «неформальний» імпорт на основі макропоказників

Оцінка неформальної торгівлі :

Для розрахунків використовуються данні ДССУ та розрахунки НБУ обсягів споживчого імпорту:

Обсяг роздрібного товарообороту за усіма каналами реалізації

*

Частка імпортних товарів у роздрібному товарообороті

-

Торгово-транспортна націнка в ціні реалізованих товарів

=

Обсяги реалізованих імпортних споживчих товарів

-

Споживчий імпорт за даними митної статистики (КШЕК)

=

Обсяги неформальної торгівлі

Це дозволяє:

- Більш чітко врахувати «сірий» імпорт та, відповідно, більш коректно відобразити стан торгівлі

За статтею «Подорожі» НБУ дораховує витрати подорожуючих

Оцінка обсягів послуг за статтею «Подорожі» :

Чисельність іноземців, які в'їхали в Україну, та громадян України, які виїхали за кордон, у розрізі країн світу та мети поїздки
(Адміністрація державної прикордонної служби України)

*

Нормативи витрат на одного подорожуючого

Середня тривалість подорожі

*

Середні витрати на добу

- Відшкодування витрат на відрядження за кордон (КМУ)
- Дані вибіркового обстеження подорожуючих (ДССУ)
- Інтернет, тощо.

=

Подорожі

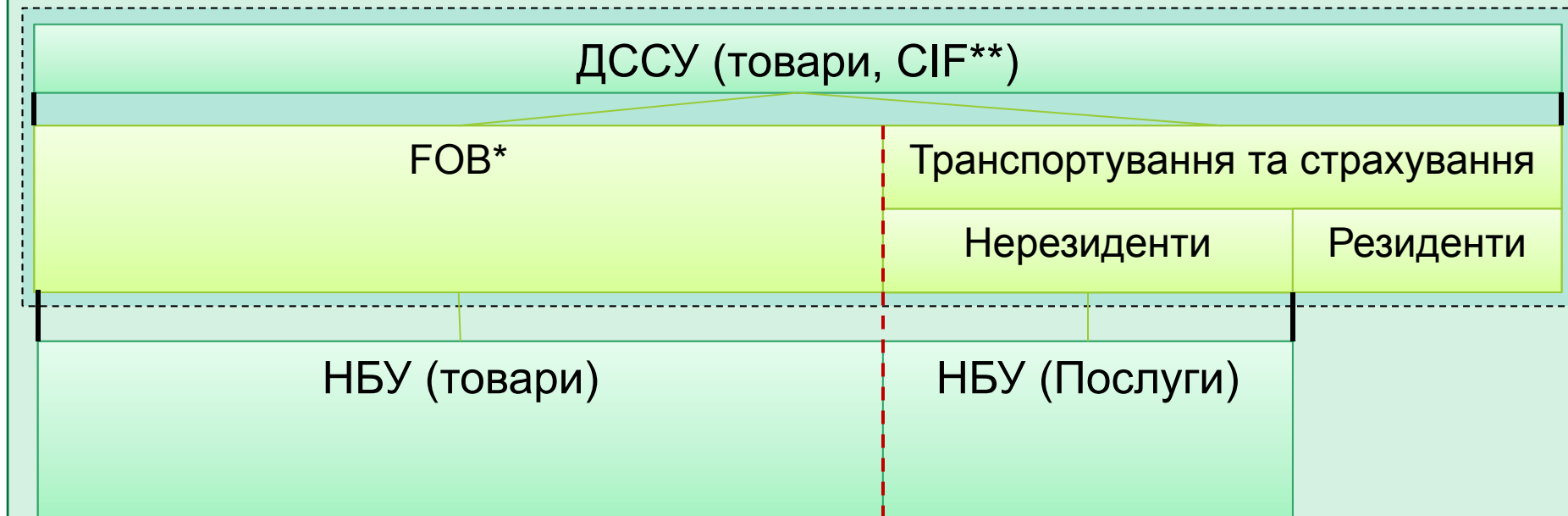
Це дозволяє:

- Врахувати витрати подорожуючих на приватні поїздки

Перерахунок імпорту з цін СІФ до цін ФОВ

Перерахунок імпорту з цін СІФ до цін ФОВ :

Терміни та поняття:

- *FOB (Free on Board) – вартість товару на кордоні (в порту) країни-експортера
- **CIF (Cost, Insurance, Freight) – вартість товару на кордоні країни-імпортера (до ціни FOB додається вартість страхування та транспортування вантажів від кордону країни-експортера до кордону країни-імпортера)

Інші коригування

Враховання даних банківської звітності:

Банківська звітність про операції з нерезидентами
(форма 1-ПБ, Постанова НБУ №129 від 01.03.2016)

Витрати на утримання посольств
(експорт послуг)

Послуги іноземних представництв
(частково) (експорт послуг)

+

Інші види послуг
(наприклад, комп'ютерні послуги)

Це дозволяє:

- Врахувати додаткову інформацію, яка збирається НБУ з банків

Детальна інформація щодо узгодження даних ДССУ та показників ПБ щоквартально оприлюднюється у розділі «Статистика зовнішнього сектору, Платіжний баланс, Зовнішня торгівля»

- ▶ Національний банк
- ▶ Рада Національного банку
- ▶ Офіційне опублікування нормативно-правових актів
- ▶ Монетарна політика
- ▶ Фінансова стабільність
- ▶ Банківський нагляд
- ▶ Фінансові ринки
- ▶ Платіжні системи та розрахунки
- ▶ Банкноти та монети
- ▶ Статистика
 - ▶ Методологічні роз'яснення
 - ▶ Щоденна інформація
 - ▶ Грошово-кредитна та фінансова статистика
 - ▶ Статистика зовнішнього сектору
 - ▶ Календар поширення даних
 - ▶ Платіжний баланс
 - ▶ Міжнародна інвестиційна позиція
 - ▶ Зовнішній борг
 - ▶ Грошові перекази
 - ▶ Міжнародні резерви
 - ▶ Прямі інвестиції
 - ▶ Показники валютного ринку
 - ▶ Показники банківської системи
 - ▶ Статистика індикаторів фінансової стійкості
 - ▶ Спеціальний стандарт поширення даних
 - ▶ Макроекономічні показники
 - ▶ Організація статистичної

Головна » Статистика » Статистика зовнішнього сектору

 версія для друку

Статистика зовнішнього сектору

Статистика зовнішнього сектору України за методологією 6-го видання "Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції" (МВФ, 2009)

Платіжний баланс

 Методологічний коментар

 Огляд основних змін у методології складання статистики зовнішнього сектору

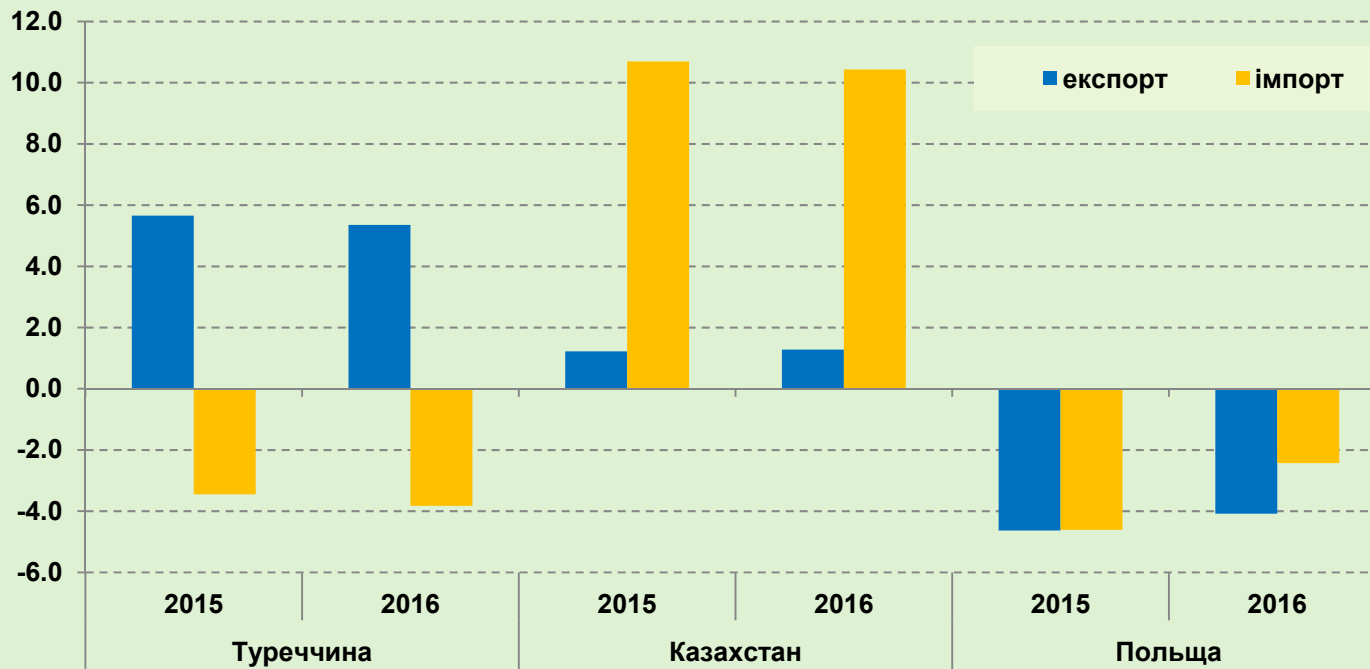
 Перелік основних змін, що були внесені до платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції та зовнішнього боргу України у III кварталі 2016 року (відповідно до КПБ6)

	місяць	квартал	рік
Огляд платіжного балансу України	01'2017 	III-2016 	2015
Платіжний баланс України	01'2017 	III-2016 	2015
Зовнішня торгівля	01'2017 	III-2016 	2015
Зовнішня торгівля з країнами ЄС		III-2016 	2015
Зовнішня торгівля з Російською Федерацією		III-2016 	2015
Валютна структура розрахунків за статтями поточного рахунку		III-2016 	2015
Сезонно скориговані дані поточного рахунку		III-2016 	2015
Грошові перекази		III-2016 	2015
Огляд приватних грошових переказів			2015
Подорожі		III-2016 	2015

Подібна ситуація спостерігається і в інших країнах:

Відхилення даних платіжного балансу від статистики зовнішньої торгівлі товарами за окремими країнами, %

Висновки:

- Центральні банки інших країн світу також коригують дані статистики зовнішньої торгівлі для потреб платіжного балансу